

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ครูวาสนา โพธิวงศ์

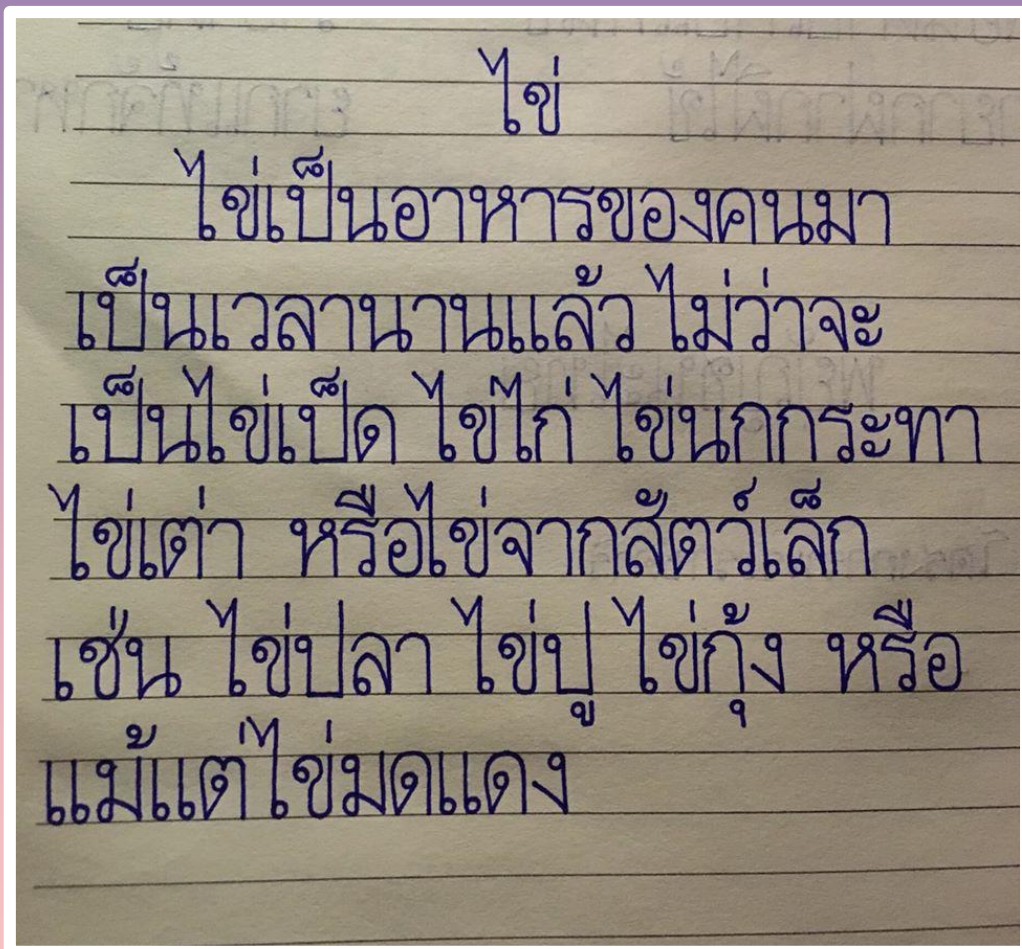

สนทนา...ประสาړ่อยกรอง

คัดลายมือสื่อภาษาสื่อความคิด
ควรพิณิจบรรจงคัดตามลัดส่วน
อักษรไทยเขียนให้งามตามกระบวน
ความถูกต้องถี่ถ้วนตามหลักการ

สังเกตรูปแบบลายมือต่อไปนี้

จับคู่ช่วยคิด...พิจารณา

คำถาม : นักเรียนอยากมีลายมือ
แบบนี้หรือไม่ เพราะอะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการคัดลายมือได้

๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดได้

๓. มีมารยาทในการเขียน

การคัดลายมือ

ตัวบรรจงเต็มบรรทัด
แบบกระทรวงศึกษาธิการ

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จากช่อง youtube ครูโอ สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง คัดลายมือ

เผยแพร่เมื่อ ๒๔ มิ.ย. ๒๕๖๑

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=fJANyY-pOR0>

คำถามสู่การอภิปรายและวิเคราะห์

คำถาม : จากการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับ
หลักการตัดลายมือ นักเรียนสามารถวิเคราะห์
ประเด็นอะไรได้บ้าง

๑. เป็นการเขียน
ตัวอักษรไทย

พยัญชนะ

สระ

เลขไทย

วรรณยุกต์

การคัดลายมือ

๒. ถูกต้องตาม
หลักการเขียนคำไทย

การเขียนสะกดคำ

ตำแหน่งของสระ

การใส่วรรณยุกต์

๓. เว้นช่องไฟ วรรคตอน
ตัวอักษรเสมอกัน

ผลงานมีคุณค่า น่าชื่นชม

สื่อภาษา สื่อความคิด

๔. ความสวยงาม
ของลายมือที่เขียน

ตัวอักษรเป็นระเบียบ

อ่านง่าย สบายตา

การคัดลายมือ

คัดอย่างไรให้ถูกต้อง

และสวยงาม

หลักการคัดลายมือ

๑. นั่งตัวตรง เขียนด้วยมือขวา ส่วนมือซ้ายวางบนกระดาษที่จะเขียนเพื่อมิให้กระดาษเลื่อนไปมา ข้อศอกขวาวางบนโต๊ะ ขณะเขียน สายตาห่างจากกระดาษที่เขียนประมาณ ๑ ฟุต

๒. จับดินสอหรือปากกาให้ถูก โดยดินสอหรือปากกาจะอยู่ที่หัวแม่มือกับนิ้วชี้ และนิ้วกลาง ส่วนนิ้วนางกับนิ้วก้อยงอไว้ในฝ่ามือ

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

๓. เขียนตัวอักษรให้ถูกส่วน ตัวอักษรตั้งตรง การเขียนพยัญชนะไทย ทุกตัวต้องเริ่มเขียนหัวก่อน ยกเว้นตัว ก และ ฅ ซึ่งไม่มีหัว เว้นช่องไฟ และวรรคตอนให้พองาม วางเครื่องหมายต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง

๔. วางพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง ซึ่งสระทุกตัวมีตำแหน่งที่สัมพันธ์กับพยัญชนะ

รูปแบบ ตัวอักษร

ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

ก ข ฃ ค ฅ ง จ ฉ

ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ท ฒ

ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป

ผ ผ พ ฟ ภ ม ย ร ล

ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. ภาษาไทย สารที่ควรรู้
คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓.

ตัวอย่างการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

เส้นบรรทัดแบ่งเป็น ๕ เส้น ๔ ส่วน

กึ่ง หอย บุปปลา

วันจันทร์ วันพุธ

มารยาทในการเขียน

๑. ควรเขียนด้วยลายมือตัวบรรจง อยู่ในเส้นบรรทัด เพื่อให้อ่านง่าย

๒. ควรเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องชัดเจน เป็นระเบียบเรียบร้อย

๓. ควรนั่งเขียนด้วยบุคลิกที่ดีและท่าทางที่สุภาพ

๔. รักษาความสะอาด หากเขียนผิดควรลบให้สะอาด ไม่เลอะเทอะ

๕. หากนำงานเขียนผู้อื่นมาใช้ ควรอ้างอิงแหล่งที่มาให้ชัดเจน

กิจกรรมพัฒนาการคัดลายมือสื่อภาษาไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนคัดลายมือจากบท

เรื่อง “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ที่กำหนดให้ในใบงานที่ ๓ โดยนักเรียนสามารถคัดลงในใบงานที่ ๓ หรือคัดลงในสมุด ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบตัวอักษร

ของกระทรวงศึกษาธิการ

เวลาทำกิจกรรม ๑๕ นาที

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ให้นักเรียนคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามบทที่กำหนดให้คือ “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ซึ่งอยู่ในใบงานที่ ๓
- ๒) เวลาในการคัดลายมือ ๑๕ นาที

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๓
- ๒) - สังเกตการคัดลายมือ
- ประเมินการคัดลายมือตามแบบประเมินที่กำหนดให้
- ๓) เดินดูการทำงานและให้คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล

การทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

วันภาษาไทยแห่งชาติ

จากพระราชดำรัสตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรว่า “...ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ ชนิดหนึ่ง คือ เป็นทางสำหรับแสดงความคิดความเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเองซึ่งต้องหวงแหน...” ซึ่งพระราชทานเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในการประชุมทางวิชาการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๐๕ จนเป็นเหตุให้ในเวลาต่อมา คณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี เป็น “วันภาษาไทยแห่งชาติ”

							ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
รวม (คน)										
คิดเป็นร้อยละ										

ผลการประเมิน

- ☞ ดีมาก.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- ☞ ดี.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- ☞ พอใช้.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- ☞ ปรับปรุงคน คิดเป็นร้อยละ.....

สรุปผลการประเมินรายชั้นเรียน

- ☞ นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ.....
- ☞ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

การทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สื่อสารคือต้องรู้วิธี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดบทร้อยกรอง ตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ

วันภาษาไทยแห่งชาติ

จากพระราชดำริตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรว่า "ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือ เป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งรายงานอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเองซึ่งต้องหวงแหน..." ซึ่งพระราชทานเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในการประชุมทางวิชาการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๐๕ จนเป็นเหตุให้ในเวลาต่อมา คณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี เป็น "วันภาษาไทยแห่งชาติ"

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

แบบประเมินการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนคะแนนการประเมินการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ลงในช่องที่กำหนดให้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รูปแบบตัวอักษร (๔)	การเข้าตัว และวรรคตอน (๕)	ความสะอาด เป็นระเบียบ (๕)	เส้นดินและฉากกำหนด (๕)	รายการในการเขียน (๕)	รวมคะแนน (๒๐)	คิดเป็นร้อยละ	สรุป	
									ผ่าน	ไม่ผ่าน
รวม (คน)										
คิดเป็นร้อยละ										

ผลการประเมิน

☞ ดีมาก.....คน คิดเป็นร้อยละ..... ☞ ดี.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 ☞ พอใช้.....คน คิดเป็นร้อยละ..... ☞ ปรับปรุง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

สรุปผลการประเมินรายชั้นเรียน

☞ นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 ☞ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

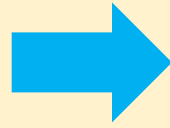
คำถามสรุปการทำกิจกรรม

๑. การคัดลายมือมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร

๒. นักเรียนจะพัฒนาทักษะการคัดลายมือให้ดีขึ้นจากเดิมได้อย่างไรบ้าง

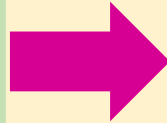

สรุปบทเรียน

กลอนหลักการคัดลายมือ

เขียนลายมือมีหลักรู้จักนั่ง
ตัวต้องตั้งตรงแนบถูกแบบอย่าง
จับดินสอปากกาถูกท่าทาง
สมุดวางกลางพั่งแล้วเล็งแล

ค่อยเขียนไปให้งามตามส่วนสัดส่วน
ช่องไฟจัดวัดกะระยะแน่
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร
ตั้งใจแน่วมีระเบียบเรียบร้อยเอย

บทเรียนครั้งต่อไป

“เรื่อง การคัดลายมือ
ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด”

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
๓. หนังสือเรียนวรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๔. อุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด ดินสอ ไม้บรรทัด

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

